

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ MOODLE В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Бурхливе зростання потоку наукової інформації, обсяг якої щороку зростає в геометричній прогресії, вимагає пошуку інноваційних та ефективних прийомів, способів і засобів навчання, які дозволили б надавати студентам великі обсяги інформації за той самий навчальний час і подавати її більш яскраво і доступно, щоб вона легше сприймалася і краще запам'ятовувалася. Застосування ІКТ є саме тим чинником чинників, який сприяє підвищенню ефективності, якості та інтенсивності навчального процесу.

Сьогодні широкого розповсюдження в навчальному процесі набуло змішане навчання, де поруч із традиційним підходом застосовується дистанційне навчання. В світі використовуються такі системи дистанційного навчання, як Acollab, Claroline, ATutor, Colloquia, Dokeos, DodeboLMS, ELEDGE, ILIAS, LAMS, Ganessa, LON-CAPA, LRN, MOODLE, OpenACS, OLAT, SAKAI, OpenCartable, The Manhattan Virtual Classroom. Досить популярною серед цих систем є програмно-інструментальна платформа для дистанційного навчання MOODLE (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment) – це «Модульне Об'єктно Орієнтоване Динамічне Навчальне Середовище», яке також відоме у світі як Learning Management System (LMS) – система управління навчанням.

За статистикою офіційного сайту Moodle станом на квітень 2023 р. в світі є 165741 активних сайтів із системою Moodle, що містять 44 млн курсів та зареєстровані у 242 країнах. Платформу використовують більше 358 млн користувачів [1]. Найбільше користувачів в Іспанії, США, Німеччині, Мексиці, Бразилії, Франції. Однією з переваг цієї платформи є те, що для програмного забезпечення платформи використана мова PHP, а також безкоштовні загальнодоступні бази даних, такі як MySQL, PostgreSQL. Крім того, Moodle можна встановити на будь-яку операційну систему, наприклад, MS Windows, Unix, Linux [3].

Платформа дистанційного навчання MOODLE містить два типи модулів: «Діяльності» (activities) та «Ресурси». Перший тип модулів «**Види діяльності**» передбачає створення надання можливості для створення завдань, комунікації та для оцінювання. Ці модулі надають можливості для спілкування зі студентами (наприклад, об'єкти «Чат», «Форум», «Зворотній зв'язок», «BigBlueButton» (відкрите програмне забезпечення для проведення веб-конференцій в першу чергу для дистанційного навчання, що інтегроване в Moodle)), для проведення тестування (модуль «Тести»), для виконання робіт, що передбачають завантаження файлів із результатами роботи (наприклад, модулі «Завдання», «Семінар» чи

«Урок»), розміщення елементів для спільної роботи (модуль «Вікі») тощо [2].

Другий вид модулів «Ресурс» є групою об'єктів, які дозволяють додати до навчального курсу будь-який матеріал. Наприклад, це можуть бути текстові сторінки (модуль «Текстова сторінка»), веб-сторінки (модуль «URL-веб посилання»), написи (модуль «Напис»), гіперпосилання на файли (модуль «Файл»), текстові сторінки у форматі книги (модуль «Книга»), каталоги із файлами (модуль «Тека») [2].

Модуль «Ресурси» насамперед передбачає інформаційне призначення («пасивна» частина навчального контенту). Модуль «Діяльності», передбачають зв'язок зі студентом, причому результат цієї взаємодії викладач може оцінити вручну чи автоматично за допомогою комп'ютера («активна» частина навчального контенту).

Розглянемо основні інструменти модуля «Ресурс» платформи Moodle. Модуль «Файл» дає можливість викладачеві надати файл як ресурс курсу. Цей файл може відобразитися на сторінці курсу або студентам буде запропоновано завантажити його. Файл також може мати допоміжні матеріали, наприклад, HTML-сторінки можуть містити вбудовані зображення чи мультимедійні об'єкти.

Модуль «Сторінка» дає можливість викладачеві створювати веб-сторінки, використовуючи при цьому вбудований текстовий редактор. «Сторінка» може містити текст, картинки, відео, звук, гіперпосилання та вбудований код, як-от Google maps.

Модуль «Тека» є аналогом папки на комп'ютері користувача. Архів теки можна завантажити в систему, розпакувати її або ж створити порожню теку і завантажити туди файли. Цей модуль може бути використаний для зібрання тематичних файлів або для «сховища» матеріалів, що доступні лише викладачеві (тека буде прихована).

Модуль «Напис» передбачає написання короткої текстової інформації, яка відображається у межах даної секції на головній сторінці курсу. Цей модуль для наведення пояснень, коротких ремарок, написання описів та іншої інформації невеликих обсягів, наприклад, для допомоги студенту в тому, що від нього вимагається під час виконання певного завдання.

Модуль «URL посилання» дає змогу представити на сторінці курсу студентам посилання на певний ресурс у мережі Internet. Це дозволяє вставити гіперпосилання на відеоресурси, онлайн-публікації статей тощо.

Розглянемо основні інструменти модуля «Діяльність» платформи.

Платформа Moodle передбачає широкий спектр сервісів для комунікації: «Обмін повідомленнями», «Коментарі», «Форум», «Чат» тощо. Вони спрямовані на організацію комунікативної взаємодії учасників вести діалог, оперативно відповідати на питання, отримувати зворотний зв'язок.

Елемент курсу «Форум» є зручним інструментом під час організації навчання в команді, наприклад, для проведення дискусій, консультацій

тощо. На основі викладеного матеріалу можна організувати форум з обговорення проблем і оцінити роботи один одного.

Елемент курсу «*Wiki*» надає можливість колективного обговорення проблеми і редагування текстів.

Модуль «*Урок*» дає змогу організувати покрокове вивчення запропонованого матеріалу. При чому весь навчальний матеріал можна розбити на дидактичні одиниці, вивчення яких здійснюється поступово.

Модуль діяльності «*Завдання*» дозволяє давати завдання, отримувати роботи від студентів, оцінювати ці роботи та записувати відгуки на них. Цей модуль передбачає можливість прикріплення файлу з іншої програми: комп'ютерної презентації, зображення, текстового документа та ін. Перевірка виконаних завдань і процедура оцінювання не вимагає великих тимчасових витрат. Також завдання слугують певним нагадуванням для студентів в тому, що їм потрібно зробити «офлайн». Є можливість написання текстового відгуку з детальним роз'ясненням щодо роботи здобувача вищої освіти. Фінальна оцінка за роботу записується автоматично до журналу оцінок [2].

Дуже зручним інструментом є такий елемент курсу, як «*Глосарій*», що дозволяє організувати роботу з термінами, які з'являються у матеріалах курсу і є гіперпосиланнями на відповідні пункти глосарію. Використовуючи цю систему, учасники навчального процесу можуть створювати як словник курсу, так і глобальний глосарій, доступний учасникам всіх курсів.

Елемент курсу «*Тест*» використовується для всіх видів контролю (вхідного, проміжного, підсумкового) за темами або розділами курсу. Може бути різноманітним кількістю і характер тестових завдань (на вибір, на співвіднесення, що вимагають короткої відповіді тощо), кількість спроб, тривалість тестування, варіанти представлення правильних відповідей. Можливість встановлювати дату початку і закінчення тестування дозволяє викладачеві заздалегідь спланувати час і форму проведення контролю. Такий електронний контроль освоєння дисципліни гарантує об'єктивність і незалежність підсумкової оцінки.

Модуль «*Вибір (Опитування)*» – це модуль, за допомогою якого викладач можна дізнатися про думку студентів щодо певного питання. Для опитування викладач може запропонувати питання і надати певний перелік можливих відповідей на нього. Проте, як правило, модуль «Опитування» не передбачає наявності якоїсь конкретної правильної відповіді – студенти обирають ту відповідь, що найбільш схожа до їхньої думки.

Отже, як бачимо, ця система дозволяє зручно представляти весь навчальний курс, починаючи з організаційного матеріалу – навчальної програми, розкладу, глосарію тощо – і закінчуючи забезпеченням студентів навчальними посібниками в більш зручному електронному

форматі, в яких використовуються гіперпосилання, передбачено поділ на розділи і блоки, застосовуються засоби наочності, відео та аудіо.

Очевидно, що платформа Moodle має широкий спектр функцій та можливостей для забезпечення якісного навчального процесу, які дають змогу забезпечити основні методичні принципи: формування мотивації в студентів до навчання; можливість багаторазового повторення навчального матеріалу відповідно до своїх здібностей; створення умов для розвитку; забезпечення індивідуального підходу до навчання.

Список використаних джерел

1. Moodle Statistics. URL: <https://moodle.net/stats/>
2. Бодик О. П. Особливості створення дистанційного курсу для студентів-філологів засобами платформи Moodle // Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «MoodleMoot Ukraine 2021. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle» <https://2021.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=18&lang=en> (17.06.2021).
3. Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: Методичний посібник / Ю. В. Триус, І. В. Герасименко, В. М. Франчук // За ред. Ю. В. Триуса. – Черкаси, 2012. – 220 с.

Анастасія Санівська

МІФОЛОГЕМИ У «СЛОВІ О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ»

Мета вивчення української літератури в закладах загальної середньої освіти – виховання учнів-патріотів України, які знають історію держави; є носіями української культури, поважають культуру інших народів тощо [7]. В основі всього масиву творів української літератури, від класичної і до сучасної, – давньоруські літописи. Серед них справжньою перлиною є «Слово о полку Ігоревім».

Мета нашого дослідження – дослідити міфологеми, які використані автором «Слова».

З цією метою нами проаналізовано текст «Слова» та його літературний переклад Василем Шевчуком, здійснений у 1972 році.

Ретельне прочитання текстів дало змогу виокремити міфологеми, які ми розподілили на декілька розділів: 1) язичницькі божества; 2) демонічні істоти; 3) елементи Всесвіту, що мають у творі міфологічне забарвлення; 4) люди, наділені надприродними властивостями.

До першого розділу належать Троян, Велес, Даждьбог, Стрибог.

Троян – у слов'янській міфології володар неба, землі і підземного царства, минулого, теперішнього і майбутнього. Іноді виступає як супротивник Сонця. За чеською легендою, він гине від сонячного